

«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2015 сыл
Сэттинньи
3 күнэ
Оптуорунньук
№134 (10366)

1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүтэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыг хаһыата»

БЭҕЭНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгы мунһабыттан бэлиэтээһиннэр

Улуус баһылыгы планерка-тыгар Египекка самолет саахаланытыгар суорума суолламмыт биир дойдулаахтарбыт сырдык кэриэстэригэр мустубут дьон сүһүөхтэригэр туран бэлиэтээһинтэн саҕаланна.

Ааспыт нэдиэлэҕэ Роспотребнадзор иһитинэрбитинэн инфекционной ыарыылар 15 түгүннэрэ бэлиэтэммит, ол иһигэр 1 - гепатит Д, 1 - ветряной оспа, 1 - ыкка ыгыттарыы. Москваттан кэлэн анал комиссия аккредитациялааһын иннинээҕи бэрэбиэркэни ыытан барбыт.

«Намкоммунтеплоэнерго» улуус киинигэр Кооператив уул. 1, Аммосов уул. 35 олоор дьэиэлэргэ итинни толору хааччыбыт, биричинэтэ - турба бүөлэммитэ буолар. Итинни ситэри бэрлибэтэ-тэх күннэригэр төлөбүр хайдах буоларын тустаах дьон «Намкоммунтеплоэнерго»-батыиэн чуолкайдыхтаахтар.

Ааспыт нэдиэлэҕэ кэлэр сыл бюджетын таһыга экономикай сэбиэт мунһаҕа буолан ааста. Нэһиликтэр дьаһалталарын кытта бу күннэргэ хардарыта үлэлэһингэ Сөбүлэһиилэр түһэрсиллэхтэрэ. Нерюнгрига буолуохтаах спорт кыһынны көрүгнэригэр комиссия мунһаҕа ытылынна. Бу нэдиэлэҕэ киин быыбардыр комиссия председателэ тахсан улуустааҕы комиссия саҕа састаабын биллиһиннэриэҕэ. Чэппиэргэ «Музыка для всех» тэрээһинигэр бэлэмнэни ытыллыаҕа.

У б у л ү ө й д э р и сааһылааһынга кэлэр сылга анал халандаар оноһуллан тахсыаҕа, онуоха тэрлэтэлэр салайааччылар тэрлэтэлэрин уонна биллиилээх үлэһитэрин үбүлүөйдэрин ахсынны ыйга диэри түһэриэхтээхтэр. Бэрээдэк быһытынан тэрлэтэ үбүлүөйэ 25 сылтан, биридиилээн дьон 50 саастарыттан саҕаланар, салгыты 25-тии сыл буола-буола бэлиэтэниэхтээхтэр.

Бу нэдиэлэҕэ Хамаҕатта орто оскуолатын бырайыага экспертизаҕа бэрлилэр. Онтон салгы республика инвестиционной бюджетыгар киирэрэ туруорсуллар. Аппааньга 28 квартиралаах дьэ үлэҕэ киирдэ, хаһаайтыгарыгар күлүүстэри туттардылар, биир 40 кв.м 1 хостоох квартира хаһаайына суох, онон баҕалаахтар олохтоох дьаһалтаҕа сайаапка түһэриэхтэрин сөп, манна 40% субсидия көрүллэр.

Ааспыт нэдиэлэҕэ ТХМ, улуус дьаһалтата уонна республика общественнай сэбиэтэ үс өрүттээх мунһаҕар Нам улууһугар тыа хаһаайыстыбатын сайыннарыыга икки сыллаах үлэ ырытылынна. 23 көрдөрүүһүнэн 2014 с. улуус ортолор ахсаанарыгар баара, быйыл үс көрүгнэ көрдөрүү лаппа тупсан инники көккэҕэ

Сэттинньи 4 күнэ - Норуот сомоҕолоһуутун күнэ

СОМОҔОЛОҔУУ УОННА ӨКТӨӨП

Россия үрдүнэн 2005 сыллаахтан саҕалаан сэттинньи 4 күнүгэр Норуот сомоҕолоһуутун күнүн (День народного единства) бэлиэтиибит. Наммыт олохтоохторуттан «Сэттинньи 4 күнүгэр туох бырааһынныгыгын бэлиэтиибитий?» дьон ыйыталастыбыт. Ол түмүгэр сүүрбэттэн тахса киһиттэн бу ыйытыкка сөптөөх хоруйу ахсааннаах киһи биэрдэ. Үксүлэрэ кыбыстан туора туруннар.

А. Седалищев, сибээс салонун үлэһитэ: «Норуока сыһаннаах бырааһыннык быһылаах, чопчу билбэппин».

Р.Е. Федорова, үлэһит пенсионер: «Норуот сомоҕолоһуутун күнүн бэлиэтиибит».

Ф.И. Протопопова, «Илгэ» ПО үлэһитэ: «Сомоҕолоһуу күнэ этэ дуу, эбэтэр сэттинньи сэттистиир күнэ көспүтэ этэ дуу».

С.С. Жирков, УСХ юриһа: «Норуот сомоҕолоһуутун күнэ. Россия норуота сомоҕолоһон Москва куораты поляктартан босхолообута».

Манан көстөрүнэн, аҕа саастаах көлүнэ бу күнү Улуу Өктөөп бырааһынныгыгын кытта сибээстиир эбит. Эдэр өттө, хомойуох иһин, олох да билбэт. Оттон историяны сэгэтэн көрдөххө: 1612 сыл сэттинньи 4 күнүгэр Кузьма Минин уонна Дмитрий Пожарский салалта-

ларынан норуот ополчениетын сэрйиниттэрэ Китай-куоракка киимэн киирэн Москва куораты польскай халабырдыттартан босхолообуттар. Ити быһыылар Россия араас омуга төрүттүтэн, итэҕэлиттэн, социальнай балаһыанньатыттан тутулууга суох биер сомоҕо буолан өстөөҕү

В.В. Прокопьева, пенсионер фонд, харабыл, А.П. Гоголева, ОДьКХ, газооператор: «Дьингэн буоллаҕына, урут Улуу Өктөөп күнүн бэлиэтиир этибит бу бириэмэҕэ. Ол бырааһыннык кэнники уларыан сомоҕолоһуу, эйэлэһии күнүгэр кубулуйбут дии саныбыт».

Д. Колосов, таксист: «Солидарность күнэ».

Н.Н. Карамзина, маҕаһын үлэһитэ: «Добордоһуу уонна сомоҕолоһуу күнэ».

утары өрө турбута көстөр. Ону таһынан бу күн Романовтар диастияларыттан бастааһын Михаил Романов ыраахтааҕы престолугар кириитин кытта сыһаннаах.

Бэлэмнэтиллэр
**Н. АНДРЕЕВА,
А. СОЗОНОВА**

Бэлиэ түгэн

Алтынньы 29 күнүгэр, улууспут киинигэр, сэбиэскэй былаас иһин гражданскай сэриигэ охтубуттарга туруоруллубут пааматыннык таһыгар Ыччат Бүтүн Союзтааҕы Ленинскэй Коммунистическай Союһа тэрлиллбитэ 97 сыллар аналлаах миитин буолла. Бу бэлиэ күнү ахтан-санаан кэлбиттэри Нам улууһун коммунистары райкомун секретара В.С. Алексеев, райком бюротун чилиэнэ М.Ф. Кугданов, краевед И.З. Кривошапкин уо.д.а. эҕэрдэлээтилэр.

Улуус ветераннара, нэһиликтэртэн кэлбит бэрэстэбииттэлэр саҕа олох иһин охсуууга сырдык тыыннарын толук уурбут биер дойдулаахтарбыт өйдөбүннүктэригэр кэриэстэбил гирлянданы уурдулар. Ол кэнниттэн кэлбит дьон И.П. Сивцев аатынан музейга тэрлиллбит «Назад в СССР» дьон быыстапканы, М.К. Аммосов туһунан олохтоох киноvideоархыып (сал. В.Д. Попова) үлэһиттэрэ улуус айар дьобурдаах дьонун кытыннан устубут художественнай (документальной сюжеттардаах) киинэтин астына көрдүлэрииттэлэр.

Комсомол күнүгэр анаммыт тэрээһин А.Ф. Шестаков аатынан культура уонна сынныалан киинигэр салгыы ытылынна. Манна үйэ чиэппэрин устатыгар история чаччытын, кырдыгыгын дьонго-сэргэҕэ тизрдэ, санаата турбут Модут вышкатын (бу сайын «вандаллар» сэрэппэккэ,

АЙАР-ТУТАР СУОЛДЬУТУМ...

түүн уоран сууларбыттар) онугар саҕа вышканы тутууга үбү хомуйууга благотворительнай марафон уонна улууспут Ытык киһитэ, педагогическай үлэ ветерана В.Р. Кутуков «Эн дьолун, Нам улууһа» дьон саҕа киинэтин сүрэхтэниитэ буолла.

Бу тэрээһингэ эдэр сылдьан комсомол кэжкэтигэр киирэн ийэ дойдулар сайдарын туһугар бэриниилээхтик, күүрээһинээхтик үлэлэбит, айар-тутар үлэҕэ көхтөөхтүк кыттыбыт хоһуун, сэргэх, көхтөөх көлүнэ бэрэстэ-

биитэллэрэ кэлэн ахтыы онгордулар, истинг эҕэрдэлэрин эттилэр уонна бэйэлэрин, дьэиэ кэргэттэрин ааттарыттан Модут вышкага хаттаан сөргүтүллүүтүгэр сэмэй кылааттарын киллэрдилэр.

Улууспут көхтөөх, бастыг, үтүө-мааны дьон эҕэрдэлэр быыстарыгар эдэр саас үтүө кэмнэрин саҕанааҕы ырыалары истэн, ыллаан олус сэргэхсийэн, санаалара көннүөрөн тарҕастылар.

И. ИВАНОВ

таһыста, быйыл араас салааларынан 80 мөл. солк. тастан инвестициялар киридилэр.

Үөрэх управлениетын дааннайынан 9-с кылаастарга тренировочнай тестирование ытыллыбыт, онуоха математикаҕа 57 оҕо боруогу кыайан аспатылар. Нуучча тылыгар 211 оҕо кыттыбытыттан 76 үөрэнээччи эмиэ боруогу кыайбата. Онон сэттинньи 13 күнүгэр оҕолор бу икки сүрүн предметкэ мөлтөх көрдөрүүлэригэр туһаннаах анал мунһах ытыллыаҕа, онно боппуруоһу саба тарыйан буолбакка биердиилээн предметчиктэринэн ырытан көрүөхтэрэ.

Искра ситэтэ суох орто оскуолатыгар комплекснай бэрэбиэркэ түмүгүнэн докумуоннары толорууга о.д.а. балаһыанньа мөлтөҕө биллэр, манна эмиэ сөптөөх мизэрэлэр ытыллыахтаахтар. Ааспыт нэдиэлэҕэ агрооскуолалар салайааччылары мустан (Модут, 2 Хомустаах, Салбан орто оскуола) ытыллыбыт үлэни отчуоттаатылар, инники былааннары дьүүлэстилэр.

Дьокуускайга 3 возрастной категорияларынан араас көрүгнэргэ чемпионат ытылынна. Оно оҕолор ортолоругар Эверстов Айылбан, юниордарга Софронеев Игорь, ветераннарга Винокуров Егор бастаатылар. Спорт силовой көрүгнэригэр биһиги бөҕөспүт Евгений Иванов абсолютнай чемпион аатын ситистэ.

Алтынньы 29 күнүгэр улуус баһылыгы «Аһаҕас эфиригэр» 90-ча ыйытыгылар уонна этиилэр киридилэр, бириэмэ ыгымынан ситэри хоруйдамматых ыйытыгылар уонна этиилэр туһаннаах сулууспаларга, салайааччыларга ытытылыннылар. «Аһаҕас эфиргэ» ыйытыгылар уонна хоруйдар толору варианнара «Энгиэли» хаһыат чугастааҕы нүөмэригэр бэчээттэниэхтэрэ.

Бэлиэтэнэ
В. КАСЬЯНОВ

ОЛОХТОН ХААЛЫМА!

«Энгиэли» хаһыакка сибээс отделениеларынан, общественнай сурутааччыларынан 2016 сыл бастаахы анарыгар сурутуу ытытылар.

6 ыйга — 486,12 солк.,
3 ыйга — 243,06 солк.,
1 ыйга — 81,02 солк.
Хаһыат индексэ — Р0005, нэдиэлэҕэ иккитэ тахсар.

СУРУТУУ - 2016

Бииргэ үлэлиир - хотуулаах

«Тыа сириг территорияларын бигэ сайыннары туһунан» анал программаны олоххо киллэри ааспыт икки сылга Нам улууһугар хайдах быһыылаах тэриллибитин туһунан темада алтынньы 29 күнүгэр республика тыатын хаһайыстыбатын министерствотын, республика общественной палататын уонна Нам улуунун дьаһалтатын үс өрүттээх муньаба буолан ааста. Муньаба ТХМ министр Александр Артемьев, «Нам улууһа» МТ баһылыга Александр Атласов уонна СР общественной сэбиэтин председателин солбуйааччы Семен Кырбасов салайан ыттылар.

Үөһэ ыйылыбыт федеральной анал программа 2014 сылтан үлэлиир, манна дакылаат онорбут министр солбуйааччыта Семен Потапов федеральной бюджеттэн 416,704 мөл. солк., оттон республикаттан 521,056 мөл. солк. көрүлүбүтүн иһиннэрдэ. Бу үптэн тыа сиригэр олорор граждандарга уонна эдэр дьиз кэргэттэргэ дьиз тутталларыгар (атыылаһалларыгар) 200,619 мөл. солк. РФ бюджетиттэн, 200,619 мөл. солк. республика бюджетиттэн бэйлибит. 33 улууска 418 олорор дьиз кирибит, ол иһигэр 234 - эдэр дьиз кэргэттэргэ.

Биир улахан, элбэх үбү эрэйэр объектын Аппааныга «Озерная» дьон олорор квартала буолар. Уопсай сметнэй сыаната 498,899 мөл. солк. тэҥнээр, ол иһигэр 2015 с. федеральной бюджеттэн 39 мөл. солк., республика бюджетиттэн 190,798 мөл. солк., улуус бюджетиттэн 35,606 мөл. солк. көрүлүннэ. Манна 455 олорор дьиз, 10,96 км асфальт суол, 13,5 км водопровод, 16,4 км гаас ситимэ, 19,9 км электролиния ситимэ кириэр, 2016 сылга ситигэ ситиэхтээх. Оттон «Грантовая поддержка местных инициатив граждан, проживающих в сельской местности» хайысханан Аппааныга футболнай хонуулаах спортплощадка, Модукка сыһыанан зоналаах спортплощадка

ОБЩЕСТВЕННОСТЬ ИСТИТИГЭР

тутулан үлэбэ киридилэр. Намулуун ТХУ начальнига Ефим Гоголев иһитиннэриитигэр 2015 с. 9 ый түмүгүнэн улууска 13636 КРС, ол иһигэр 4382 ыанар ынах, 14953 сылгы баар. Үүт валовай ыамын былаана 5938,3 тн, хортуоппуй 3298,6 тн, оҕуруот аһа 1697 тн тэҥнэстэ. Быйыл 35231 тн от, 630 тн сиилэс, 513 тн сенаж бэлэмнэннэ. Үүт соҕуопката 2877 тн (104%) тэҥнэстэ, ол иһигэр цельномолочной бородоуксуя 890,9 тн (107%), арыыны оноруу 81,6 тн (102%) буолла.

Былырыныгыттан улуус бюджетиттэн нэһиликтэр анал программаларыгар хос үбүлээһин олохтонно, ол эбэтэр нэһиликтэр бюджетиттэн бэйлилэр суумаба улуус биир очону эбии биэрэр. Холобура, 2014 с. нэһиликтэр тыа хаһайыстыбата сайдытыгар 5,648 мөл. солк. көрбүттэригэр улуус эбэн уопсайа 11,297 мөл. солк. тэҥнэспитэ. Оттон 2015 с. тыа хаһайыстыбатын анал программаларыгар уопсайа 16,721 мөл. солк. көрүлүннэ. Улуус баһылыга Александр Атласов быһаарбытынан бу үбү туһаныны нэһиликтэр бэйэтэ быһаарар, тус кыһалтатын көрөн, онон баһылыктар, депутаттар бу үбү сөпкө туһаналла-

рыгар кыах бэйлилэр. 2014-15 сс. улууска 10 сүөһү көрөр комплекстар уонна Арбын нэһиликтэр биир агрокластер үлэбэ кирирдэ. Түбэбэ, 1 Хомустаахха уонна Арбынча 150-нуу төбөбө 3 комплекс тутулар, 6 сылгы базата тутулунна, Хамадаттаа «Сүүрэн» б/х хортуоппуй хранилищетын үлэбэ киллэрдэ. Олорор дьизини тутууга улууска 2014 с. 25, 2015 с. 27 дьиз үлэбэ кирирдэ. «Начинающий фермер», «Семейная животноводческая ферма» федеральной программаларынан грантотвай өйөбүлү 41 фермер ылла. Агардас 2015 с. Нам улуунугар 24 саҕа саҕалааччы фермердэр 51,269 мөл. солк. грантотвай өйөбүлү ыллылар.

Бу курдук общественноһы кытта бииргэ үлэлээһин холобура улахан сэгээрини ылла. Общественная палата чилиэннэр маньык көрсүһүүлэри мэлдьи ыгытаахха дьиз этии киллэрдилэр уонна кэлэр сырыыга биир эмит хоту улууну, холобура, Верхоянскый, битэр Бүлүү бөлөх улуустары истэргэ дьиз сөбүлэстилэр.

СР ТХМ пресс-сулуустатын иһитиннэрииттэн бэчээккэ В. КАСЬЯНОВ бэлэмнээтэ

зорных животных на территории Республики Саха (Якутия)» (вместе с «Планом мероприятий по организации двухмесячника по регулированию численности безнадзорных животных на территории Республики Саха (Якутия) с 15 сентября по 15 ноября 2015 года») дьаһала тахсан араас хабааннаах үлэлэр ытылла тураллар. Ол курдук,

ыт иитэччилэргэ быраабыланы тутуспатахтарга эппиэтинэскэ тардылалларын санатан туран сэрэтии биэртэлээтилэр. Озерная уулуссада мундукка турар, олбуора суох дьизбэ «боруода» ыт босхо сылдыарыгар болҕомто уурулунна.

П.В. Николаев, Нам улуунун государственной ветеринарной инспектора: «Правительството

ЫТЫ ИТИГИГЭ — ЭППИЭТИНЭНИ

алтынньы 27 күнүгэр Нам улуунун административнай комиссиятын председатели Д.С. Жирков, «Ленскэй нэһиликтэ» МТ тыатын хаһайыстыбатын специалиһа С.В. Винокурова, Нам улуунун государственной ветеринарной инспектора П.В. Николаев, ветеринарнай быраас М.Е. Федорова буолан комиссия тэринэн Ленскэй нэһиликтэ Нэлэгэр участогун уулуссаларынан сылдьан, баайыта суох бэйдиэ сылдыар ыттары көрө бара сырыттылар. Сорох дьизэлэргэ кириэн ыттары тоҕо баайыта суоҕун, регистрациятын, вакцинация туруортарытыгар бэрэбиэркэлээтилэр,

дьаһалынан балаһан ыйын 15 күнүттэн сэтгэнийн 15 күнүгэр диэри көрүүтэ-истиитэ суох бэйдиэ сылдыар ыттары бэрээдэктиир үлэ ытылла турар. Ол чэрчитинэн рейдэлэр ытыллаллар. Бу курдук үлэ сылга иккитэ ытыллаллар — саас уонна күһүн. Быйыл 2 Хомустаахха, Граф Бирэргэр, Кыһыл Дэриэбинэбэ, Модукка, Партизанга, Көбөкөнгө, Фрунзеда сылдыарыһыт, Ленскэй нэһиликтэ хаста да сырытыбыт. Бу сылга — барыта 23 протокол толорулунна. Ол курдук, ыт босхо сылдыарыгар Саха республикатын административнай бэрээдэги кэһии кодексун 5.1 ыст. 1ч. - 13 протокол уонна вакцинация туруортарытыгарын иһин 5.3 ыст. 2 ч. - 10 протокол.

Ыт иитэ ылаахха 2 ыйа буоллабына олохтоох ветеринарнай пуунга кэлэн хайаан да иримтийи утары быһыы ыллатарыахтаахтар. Иримтийи олус кутталлаах ырыыга кириэр, онон Федеральной бюджеттан үбүлэнэн вакцинация босхо онгоһуллар. 3 ыйыгар регистрациялан паспорт ылаахтаахтар. Сыл айы кэлэн бэлиэтэниэхтээхтэр, вакцинация туруортарыахтаахтар».

С. АРГУНОВ

Улуус баһылыгы колонката

ААСПЫТ НЭДИЭЛЭБЭ

Ааҕааччы, дорообо!

Улуус киинигэр Максим Аммосов болуоссатын аттыгар МФЦ (элбэх функциялаах киин) тутулуутун тула бирдимиэлэн дьонтон мунаахсыһар ыйытылар киридилэр. Ону аһан сорохтор Москвада Лена Максимовна тийэ телефонунан бу боппуроска сибээстэ-һэ сылдыарыттар. Онон бу мунаахсыһыны дьыҥкэрдэр инниттэн саас-сааһынан маньык быһаарар наада буолсу.

Бастакытынан, бу МФЦ дьизбэ болуоссат территориятыгар тутулар дьиз төрдүттэн сыһа өйдөбүл. Болуоссат уруккуттан киэн сири тайаан сытар курдук саныахха сөп. Ол эрэн ханнык баҕарар объект тус кыраныыс-салаах, кээмэйдээх. Урукку өттүгэр илибит тийбэккэ бу болуоссаты күрүөлэн-хаһаалаан, иннинээҕи сириг көннөрөн асфальтан бүрүйүр үлэ сиппэтэбэ. Максим Аммосов төрөөбүтэ 120 сылын көрсө эһиилгиттэн болуоссаты силигин ситэрэн, МФЦ уонна болуоссат икки ардыгар детскай площадка онгоһуллан, бу өттүнэн архитектурнай быһаарыта бырайыак, дизайн өттүнэн толору тутуһулуохтаах.

Иккиннинэн, МФЦ улуус дьаһалтатын дьизитигэр олус кыараҕастык олорор, онон хаһыс да сылын республикатаады салалтата дьиз туттарга учаастак туруорсубута. Хас да варианты МФЦ үлэтин ис хоһоонугар эһииттээбэттинэн ылымматахтара. Ол эбэтэр сокуон ирдэбилинэн уонна манна докумун толорор бэйэбит граждандарбыт интэриэстэринэн бу киин «в шаговой доступности» дьиз буолуохтаах. Онон бу объекты улуус киинин хоту, битэр соҕуруу кытытыгыгар тутуу ити принциби, сокуон ирдэбилин кэһэр.

Билигин коррупцияны утары үлэ күүскэ тэнийбитинэн дьон-сэргэ докумуннарын электроннай ньыманан, ол эбэтэр биридди чиновника приемна кирибэккэ, ылар бэрээдэгэ олохтонно. Очотугар ыраах сиригэн төлөһийбэккэ чугас, административнай киингэ, тийэн наадатын ситиһиэхтээх.

Үсүһүнөн, быйыл кулун тутар ыйтан учаастактары тырыры, анааһын нэһиликтэр боломуочуйаларыгар бэйлилбитэ. Онон МФЦ дьизитин тутуу боппуруоһа Ленскэй нэһиликтэ дьаһалтатын кытта Сөбүлэһии түмүгэр быһаарыллыбыта, маньыаха село генеральной былааныгар дүөрөлэнэн сокуон быһыытынан барыта тутуһуллан бу объекты тутууга көһүл бэйлилбитэ.

Төрдүһүнөн, инники өттүгэр болуоссат утарыта культура дьыбарыа тутуллара былааннанар, манна библиотека, ЗАГС о.д.а. социальная суолталаах тэрилтэлэр кириэхтэрэ. Очотугар Максим Аммосов болуоссата агардас сакральнай эрэ суолталамакка дьон-сэргэ мэлдьи сылдыар, таарыйар, көрөр-истэр сирэ буолуоҕа. Бу өттүттэн көрдөххө МФЦ хайа да өттүнэн манна мэхэй-туорай буолбат. Онон исторической суолталаах объекттарытын күннээҕи олохтутугар сыһыаран биир кэлим өйдөбүллээх онорорбут сөп дии саныыбын.

Александр АТЛАСОВ

Айылба — алаһа дьизбит

Быйыл алтынньы 9-14 Бокуруопка диэри хаардыахпын сөп дьизбитти, кыраһалаан ыла-ыла уулларан, 15-16 чыыһыларга 6-7 см халын хаар түһэн, ат көлө сыарбатыгар сөптөөх хаар баар

ах этэ. Онтон 11-14 күннэригэр -32°-45°-кэ тийэ тымныйан ылбыта, 15-18 күннэригэр -24°-25° сымнаһар этэ. 19-23-гэр -33°-38° диэри тымныйан баран, 24-30 чыыһыларга диэри -29°-33° диэри тымныйан сэтгэнийн бүһүтэ. Бй саҕаланьыта хаара 14 см халын этэ. Бйы быһа кыраһалаан, кыра-кыратык хардаан, 30-гар 23-24 см халынаабыта. Сэтгэнийн 13 күнүгэр -45° соһуччу тымныйыта, онтон сымнаабыта. Уопсайынан улахан тымныйы буолбатаҕа. Дьэ, быйыл хайыһыр?

ТЫМНЫЫ ДЬАҔАЙАР...

буолла. Онон 16-ка кыстык хаар түстэ. Былырынын 21-гэр түспүтэ. Алтынньы 3-23-кк диэри былгыттанан, күнү көрдөбөтө. Бу ыйга күүстээх тыал, буурҕа түспэтэ. Хаар 7-8 см эрэ буолла, улахан тымныйыбата, муус хойтуан халынаата.

Сэтгэнийн ыйыт үһүннэ. Былырынын сэтгэнийгэ хайдах этэй? 1-10 диэри -21°-26° тийэ тымныйыта. 6-7 чыыһыларга хаардаан баран, 8-гар буурҕа, тибии, күүстээх тыалла-

наабыта. Уопсайынан улахан тымныйы буолбатаҕа. Дьэ, быйыл хайыһыр? Быйыл улахан тымныйы түһэр үһү дьиз кэтэһибит. Ол гынан бу 5-6 сыл уста та томороон, мутук тостор тымныйыта буола илик. Өлүгөнэ эбэбит ыһытыгыр баһыгар ардах түспөккө, өрүскэ уу кыра дирилэр. Арааһа, хаалаан уутун наһаа айдаарбакка күүтэрибит буоллар.

Константин ЕРЕМЕЕВ, Кыһыл-Сыыр

Хайдах олордугут, ыаллар?

ИЙЭЭ, ЭН ТАПТАЛГАР БИГЭНЭН...

Көбөкөн нэһилигин Бэдьээл аатынан сыһыалан киинигэр алтынньы 17 күнүгэр киэһэ 8 чаастан «Ийээ, эн истин тапталгар бигэнэн» дьиз ийэлэргэ аналлаах истин бичэр буолан ааста. Сценаны киһи сүргэтин көтөүрдүү олус тупсаҕайдык, дьэрэкээнниг сыннаһан киин методиһа Светлана Федотова киэргэспит. Дьоро киэһэни музыка учуутала Агафья Петрова ылбаҕай ырыатынан аспыта, көрөөччүлэр куттарыт тутта.

Сэттэ араас эриэхэбэй, көрдөөх, көрөөччүлэри интэриэһигэртэр түһүмэххэ аҕыс паара күрэхтэстилэр. Ооньуулар үксүлэрэ күөх экранга көстөр араас куонкурустаран ылыллыбыт буоланнар, олус интэриэһинэйдэр. Паараларга дьүөгэлиилэр, бииргэ үлэ-

лиир дьон, икки ийэ ыал буолбут уолаттары кытта бааллар. Күрэхтэһиини нэһиликтэ баһылыга Д.Д. Бугаев председателлээх үс киһи сыаналаата. Быһыгар ыччат ырыанан үнүкүүнэн эвэрдэлээтэ.

Түмүгэр уолаттар ийэлэрин эвэрдэлэнэн баран, сэмэй бөлөхтэрин туттардылар. Бизэри сыннаһан киин уус-уран салайааччыта М.С. Тютрина иилээн-саҕалаан ыытта. Бу дьоро күнтэн араас тэрээһиннэри сылтан сыл тупсараллара, бэйэ-бэйэтигэр майгынаспат гына онороллоро киһи хараҕар быраһыллар. Өрүүтүн да инник көрөөччүлэри астыннар гына үлэлээн, ситиһиллэнэн истиннэр.

Көбөкөн нэһилигин дьаһалтата

Ааспыт олохпуд ахтылзана

«Без прошлого нет будущего» (Народная пословица)

2005 с. ЮНЕСКО алтынны 27 күнүн көрдөрөр-иһитинээр нэһилиэстибэ аан дойдутаағы күнүнэн биллэрбитэ. Онон бу күн сир ахсын 10-с төгүлүн бэлиэтэнэр. Бу күн И.П. Сивцев аатынан Намнаағы историко-этнографической музейа бэйэтэ уура-харайа сылдыар уонна бириддилен дьон сүтэрбэккэ, мэлиппэккэ тиэрдэн аҕалбыт араас малларын-салларын, тутта сылдыбыт араас тэриллэрин,

этин олохун-дьаһааны туһунан кэпсиир туох эмэ бэлиэни хаалларан испитэ. Бастаан тааска, туюска уруһуйдаан, суруйан-бичийэн, онтон тири, туй кинигэлэргэ. Кэлин кумааҕы айыллыабыттан, сурук-бичик кинигэ тэнийбитэ. Ити матырыйааллар, докумуоннар музейдарга, библиотекаларга, архыыптарга хомуллан киһи аймак өлбөт-сүппэт баайа буолан харалла сыталларын бары биллэбит,

ССРС-КА ТӨННҮҮ

хаартыскаларын, тагастарын-саптарын, сурунаалларын, откриткаларын, значоктарын уо.д.а. матырыйааллар бэртээхэй быыстапкаларын үөрүүлээхтик аһы тэрээһинэ буолла.

Быйыл Намга тэриллибит быыстапка икки хос үбүлүйдээх сылга (аан дойдутаағы көрдөрөр-биллэрэр нэһилиэстибэ күнүгэр уонна Намнаағы киновидеоархыып тэриллибитэ 10 сылларыгар) сөп түбэстэ.

Бу «ССРС-ка төннүү» диэн быыстапкаҕа ССРС баар кэмигэр туттуллубут мал-сал, араас тэриил, хаартыска, киинэ, сурунааллар уо.д.а. олус интэриһинэй тэриллэр экспонат быһыытынан туруоруллубуттар.

Быыстапкаҕа Хамафаттатааҕы саха-француз лицейин уонна 2 №-дээх Нам орто оскуолатын үөрэнээччилэрэ, улуус дыоносэргэтэ, кырдыаҕастара муһуннар. Тэрээһин Советскай Союз Өрөгөй ырыатынан - Гимнинэн саҕаланна. Мустубут дьонго туһайан тылы эттилэр, быыстапка туһунан сырдаттылар: музей директора А.И. Копырин, музейура управлениетын бэрэстэбиитэлэ С.А. Орлова, краевед И.З. Кривошапкин. Намнаағы народнай театр артыыстара урукку кэм түгэнэрин көрдөрөр сценканы оонньоон көрдөрдүлэр. Ол кэнниттэн быыстапка аһыллыгытын кэрэһилиир аалай лиэнтэни норуот маастара Т.Н. Москвитина, Франциятан сылдыар бальдыппыт Стефани Дюрие уонна краевед И.З. Кривошапкин кырдыдылар.

Киһи аймак былыр-былыргыттан, биллэрин курдук, бэй-

туһанабыт.

Билигин аны хаартыскаҕа түһэри, киинэҕэ, видеоҕа устан ылыы үйэтэ кэллэ. ЮНЕСКО 1980 сыллаахха буолбут Генеральной конференцията, дойдуну, норуот олохун туһунан көрдөрөр-иһитинээр матырыйааллар (киинэ, видео, хаартыска, магнитофон устуулары) киһи аймак культурнай, духуобунай баайын быыстапат сорботунан буолалларын, өйгө-санааҕа дьайар, иитэр-үөрэтэр сөвүмэр кыахтаахтарын биллимитэ уонна балар алдьанан, сүтэн-ингэн хаалбаттарын туһугар аан дойдуну бары судаарыстыбалар итинник үһүлүбүт матырыйааллары архыыптыыр үлэни хайаан да тэрийэллэригэр, кэлэр кэнээҕэски көлүөнэлэргэ өлбөт-сүппэт нэһилиэстибэ онорон хаалларары хааччыйалларыгар сүбэлээбитэ. Итини олоххо киллэрэн бу дьонун аналгы санатар күнү (2005 сылтан) биллэрбитэ да элбэҕи этэр.

Онтон ыла бу күн республика, улуус, нэһилиэк устуоруйатын, чулуу дьонун туһунан сырдатар, айыллыабыт кэрэтин көрдөрөр хаартыскалар, киинэ-видео матырыйааллар быыстапкаларга, аҕа саастаах ытык-мааны дьону кытта көрсүһүүлэр, киинэ устарга, хаартыскаҕа түһэрэргэ маастар-кылаастар о.д.а. тэрээһиннэр ыытыллан кэллэригэр. Быйыл бу үгэни салҕаан биһиги улууспут музейдара, киновидеоархыыбын үлэһиттэрэ элбэх, сонун тэрээһиннэри ыыттылар, ыытыахтара.

И. ИВАНОВ

Учуутал – уус чулуута

Улуустааҕы үөрэх управлениета «Энсиэли бастын учууталлара – эдэр педагогтарга» диэн санга бырайыак олохтоон олоххо киллэрдэ. Бырайыак ис хоһооно – улуус бастын учууталларын чиэстээһин, кинилэр маастар-кылаастарын, аһаҕас уруоктарын эдэр учууталларга, үөрэнээччилэргэ сүбэ-ама быһыытынан көрдөрөн-

ва Бүлүү куоратыгар төрөөбүтэ. Бүлүүтээҕи педагогической училищени, ЯГУ исторической факультетын бүтэрбитэ. Кини – РСФСР норуотун үөрэхтээһинин туйгуна, РФ үтүөлээх учуутала, СР үөрэтин ситимин бочуоттаах ветерана, Нам улуунун Бочуоттаах олохтооҕо, Россия Суруналыыстарын союһун чилиэнэ. Кини үгүс көлүөнө баһаатайдары, үөрэнээччилэри иитэн, такайан таһаарбыта. «Эрэл» диэн кы-

ри сиһилии кэпсээн, сырдатан, дьонго-сэргэҕэ оптимистыы санааны, өрө көтөҕүллүүнү хааччыйаллар. Онук дьоннортон биридэстэрэ – Зинаида Алексеевна буолар. Кини бэриниллээх ааҕааччыларбытыгар биллэр, күүтүүлэр автор быһыытынан биллэр.

Үөрэх, сынньалан, оҕону эбии үөрэхтээһин, дьиэ кэргэн, сиэр-майгы темаларыгар суруйуулар патриотической, гражданскай

БАСТЫН УЧУУТАЛЛАР – ЭДЭР ПЕДАГОГТАРГА

иһитиннэрэн, хардарыта уопут атастаһыы буолар. Бастакы түһүмэххэ үтүөлээх учууталлар, иккискэ грант ылбыт учууталлар, үһүскэ педагогической наука кандидаттарын кытта көрсүһүү тэриллэр. Бастакы түһүмэххэ үтүөлээх учууталлар В.Н. Попову, Л.П. Адамованы, В.Р. Кутукову, Я.Е. Корякины, З.А. Тихонованы кытта көрсүһүүлэр тэрилиннилэр. Бырайыак кэлэр үөрэх дьылыгар диэри салҕанар.

Биһиги редакциябыт Зинаида Алексеевна Тихонованы кытта көрсүһүүгэ сылдьан, кини олохун 35 сылын оҕону иитиигэ анаабыт үлэтин-хамнаһын, үөрэппит оҕолорун, очотооҕу баһаатайдар тылларын-өстөрүн истэн-көрөн, элбэҕи биллэ. Бу күн, алтынны 29 күнүгэр, оҕо эйгэтин Түөлбэтэ (директор Н.Г. Дьячковская) Зинаида Алексеевнаны баһаатай-учуутал-директор-суруналыыс быһыытынан олохун, үлэтин кэрчиктэринэн сирдэтэн толору арыян, кини үөрэхтээһин эйгэтигэр киллэрбит сүдү кылаатын сиһилии кэпсээтэ.

Зинаида Алексеевна Тихоно-

райы үөрэтэр этэрээт тэрийэн үлэлэспитэ. Бу түмүгүнэн «Модун санаа трассата» диэн кинигэ бэчээттэн таһаарбыта. Оҕо эйгэтин Түөлбэтэ тэриллэн атаҕар туруутугар улахан кылаатын киллэрбитэ. Түөлбэ иһинэн бастакы оҕо телестудиятын, улуус оскуоаларыттан 22 оҕо тэрилтэтин түмэр, үлэтин сүрүннүүр «Чолбон» диэн тэрилтэни олохтообута. Үөрэх, иити эйгэтигэр сүткэн үлэтин тэнэ, Зинаида Алексеевна талааннаах суруналыыс. Кини 1999 сылтан РФ суруналыыстарын союһун чилиэнэ. Үгүс кинигэ автор. Биһиги, «Энсиэли» хаһыаппыт, общественнай корреспондента. Манна даҕатан эттэххэ, хаһыат төһө да аналлаах үлэһиттэригэр тирэҕирбитин иһин, тастан суруйар, сүбэ-ама биэрэр дьон суох, чуолаан, общественной корреспондентнара суох бэчээттэнэрэ уустук.

Маньаха, саамай кылаабынайа, олоххо көхтөөх позициялаах, итэҕэһи-быһаҕаһы кытта эйэлэспэт дьон хаһыат үлэтигэр сыстара кэрэхсэбиллээх, ону тэнэ олоххо баар үтүө өрүттэ-

иитиигэ сыаллаах тумулук санаалара олус наадалаахтар уонна туһалаахтар. Ыччат үөрэхтээх, билиилээх буолан олоххо атаҕар турарыгар дьулуһуутун, чөл олоху пропагандалаһынгна, үөрэх, культура эйгэлэригэр ыһтыллар үлэлэр туһунан суруйуулар, улуус үтүө-мааны, бастын, туруу үлэһит, үөрэхтээх, көнө майгылаах дьонун кэпсиир очеркалара, ыстагыалара хас биридди ааҕааччыны, эдэригэр-эмэнигэр тутулууга суох сэнээрдэллэр. Бу ыллыктаах айар үлэтэ араас таһымна үгүс конкурстарга наараадаларынан, грамоталарынан бэлиэтэммитэ туоһу буолар.

Инникитин даҕаны, аҕа табаарыспыт Зинаида Алексеевна, олох очурдарыттан чабыт-бакка, киэн ааҕааччыга тиэрдэр сырдык ыран саха журналистикатын суолугар биридди биллэр-көстөр миэстэни ыла турдун. Сытыы бөрүөн сыһаабатын, айымнылаах үлэн ахсаабатын, өрүүтүн ааҕааччылаах, сэнээрээччилээх буол диэн алгыспытын тиэрдэбит.

Л. НОГОВИЦЫНА

Ааспыт олохпуд ахтылзана

Алтынны 24 күнүгэр, ис туругу бөвөрөгөтүү ыйын чэрчитинэн, биһиги нэһилиэккэ «Кэм-кэрдий кэрэһиттэрэ» диэн быыстапка буолан ааста. Арбын оскуолатын оҕолорун кыһамны-

Хас биридди мал — бу ааспыт олох историята, кэрэһитэ буоллаҕа. Билинни дьон, оҕолор, ыччаттар ааспыт историейны, бэйэлэрин дьоннорун, өбүгэлэрин, нэһилиэк, улуус, Саха сири ааспыт кэмин устан, ааспытын-дьиннээгин, ыарахан аас-туор дьалхааннаах олохун, төрөөбүт дойдуну сүдү кэрэ айыл-

лыахтара этэ. Суруллубут суоруллубат.

Өй-санаа, эт-сиин, сиэр-майгы чөл буоларыгар киһи иһэ тот буолара эрэ оруоллаах буолбатаҕа чаччы. Сахалыы сиэр-майгы ийэ айыллыаһын сибээһин ситими, өбүгэлэрдийн өйүнэн-санаанан өйдөһүүнү, өйөнсүүнү,

КЭМ-КЭРДИИ КЭРЭҢИТТЭРЭ

ларынан, төрөспүттэр өйбүллэринэн, учууталлар салалтанынан олус үчүгэй, дөлөгэй, дириг ис хоһоонноох быыстапка бүтүн нэһилиэк олохтоохторун сыралаах-сыаналаах, харысхаллаах маллара-саллара, туттар тээбириннэрэ көрдөрүллэн барыбыт да сүргэбитин көтөхтө, үөрүүбүтүн үкэстэ.

Нэһилиэк олохтоохторо олорон ааспыт дьонноро-сэргэлэрэ, өбүгэлэрэ туттар малларын-салларын хайдах баарын кичэллээхтик бэрийэн сиэнниригэр, хос сиэннэригэр көрүүгэ-билиигэ таһаарбыттарыгар эдэр дьон, ыччат аатыттан барҕа махталбытын, ытыктыбыллытын биллэрэбит. Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат...

батын туһунан умнуллубаттык, өйгө-сүрэххэ көлүөнэттэн көлүөнэҕэ субуллалды дьэнькэтик сурукка-бичиккэ киллэрэн, тиһэн баай матырыйаал онорон, аныгылы өнгөөх, хаачыстыбалаах кинигэ буоларыгар дьулуустаахха туох да куһаҕана суох буолуо этэ. Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ буоллаҕа.

Ону таарыйа хас биридди ааспыт аҕыннарар мал сырдаткылынаҕына, оҕо эбэтин-эһэтин, хос эбэтин-эһэтин, онтон салгы өбүгэлэрин тустарынан сырдаткытын умнулла, симэлийэ илигинэ көмүс буукубанан сурукка-бичиккэ тиһиллэн хаа-

сирдээҕи олоххо айыылардыын алтыһыны түстүүр буоллаҕа. Үс кут өлүөр-сөлүөр буоларыгар сиэрдээх буолуу төһүү күүһүнэн буоларын көхсүбүтүнэн сэрийэбит, биһитинэн биллэбит.

Ааспыт кэмгэ кириэн, ааспыт аргыый арыян, дыкити түгэнгэ төннөн хас биридди үөрэнээччи, төрөспүт хатыламат кэрэ иэйиигэ куустардаҕа.

Хас биридди киһи чинчигин уйулҕалаах, кытаанах сүннүлээх, бигэ туруктаах, самныбат итэҕэллээх буоларыгар, төрөөбүт түөлбэтигэр, норуотугар туһалаах, эрэллээх киһи-киһитэ буола улаатарыгар-ситэригэр ааспыт истинник ахтыы, диригник билии, өбүгэлэргэ махтааны, тулуурдаах, дьулуурдаах буолуу бигэ тирэҕинэн буолар.

Нарыйа ИСАКОВА

Тутуу — сайды кэрэһитэ

Биһиги сахалар эбэбиттэн, эһэбиттэн анараа кими да билбэппит. Онтон төрдүн-уһун билбэт омок: онгон омок-тар курдук тыһынчанаан сылга барар дьэилээхпит буоллар, ким тутуутун, кимнээх олоро сылдыбыттара суоллара-истэрэ хаалан төрдүбүтүн-ууспутун син удумабалатыа этибит. Мин сааһым 65, ол кэмгэ тутууллубут төрөөбүт, олорубут, үөрэммит

МАС ДЬИЭ ҮЙЭТЭ СУОХ

окуолам, интернат барыта суохтар. Ити мас дьэ үйэтэ суоҕун көрдөрөр. Туох баар баайбыт, харчыбыт көлүнэ аайы дьэ тутуутугар барар. Мин мас дьэ куһаҥан дьэбэппин. Аныгы рейка, полистирол, евроутуулар төһө үйэлээхтэрэ буолла? «Эн-сиэли» маҕаһын аҕыах сыл-лаабыта тутууллубута хойон ахан турар. Хаарыан үчүгэй көс-

түүлээх вокзал аҕыах мүнүүтэ иһигэр умайан хаалла, шлако-блок кирпиичэ эбитэ буоллар, саатар, көндөйө ордуо этэ. Биһиги улууска кирпиичэ онгосторго айылҕа биэрбит матырыяала барыта баар.

Иван Иванович САВВИНОВ, улуус бочуоттаах гражданина, «Гражданской килбиэн» кавалера, үлэ ветерана, Нам с.

Евгений Прокопьев & Юлия Филь приглашают на дискотеку НАЗАД В СССР

Ведущий Дмитрий Ядрихинский

7 ноября

ДК с. Хамагатта. Начало 21:00. Финал 02:00. Вход 300 руб. Тел: 8 914 222 80 90, 8 (41162) 2-63-88

Бу икки балтараалаах борооскулары көрбүт, ханна баалларын билэр дьон 89143000288 тел. биллэрэргитигэр көрдөһөбүт

ОЛОХТОН ХААЛЫМА!

«Энсиэли» хаһыакка сибээс отделениеларынан, общественнай суртааччыларынан 2016 сыл бастакы анарыгар сурутуу ытыллар.

6 ыйга — 486,12 солк.,
3 ыйга — 243,06 солк.,
1 ыйга — 81,02 солк.

Хаһыат индексэ — P0005, нэдиэлэҕэ иккитэ тахсар.

БИЛЛЭРИИЛЭР

Сведения об исполнении бюджета, сведения о численности муниципальных служащих и работников муниципальных учреждений МО «Хомустахский 1-й наслег» за 3 квартал

За 3 квартал 2015 года исполнение бюджета МО «Хомустахский 1-й наслег»:

- 1. Доходы бюджета составляют 31430,88191 тыс. руб.;
- 2. Расходы бюджета составляют 23945,01436 тыс. руб.;

Численность муниципальных служащих администрации МО «Хомустахский 1-й наслег» составляют 6 человек, фактические затраты на их денежное содержание - 3445,14758 тыс. руб., численность работников муниципального бюджетного учреждения МБУ ЦД «Алгыс» составляет 12 человек, фактические затраты на их денежное содержание - 3639,21888 тыс. руб., численность работников муниципального автономного учреждения «АРТ МО «Хомустахский 1-й наслег» составляет 12 человек, фактические затраты на их денежное содержание -- 1695,19240 тыс. руб.

Глава МО «Хомустахский 1-й наслег» В.Г. Жирков

«ТӨРҮТ УУ» ТЭРИЛТЭ БИЛЛЭРЭР:

19 лиитэрэлээх бутыллаах БРААС УУНУ биһигиттэн мэлдьи атылаһаахха сөп. Атыга бааллар помпалар, кулердар, ону таһынан скандинавскай хаамы торуоскалара.

Кирдээх, саһарбыт уонна хайдыһаах баллоннары төттөрү ылбаһыт.

Нам: Чернышевская ул. 6-та, «Олонх» аты киинэ.

Аппааны: Лена ул. 16-та.

Аадырыска тиэрдит телефоннара: МГФ-873-73-11, МТС-300-11-70

«Норд Финанс»

Краткосрочные займы, основанные на доверии до 20000 рублей от 0,8% в день! Нужен только паспорт! Заявки принимаются по телефону 89142723633 и по адресу: с. Намцы, ул. Ленина, 12/2, ТЦ «Электра-продукты», 2-й этаж. ОГРН 115144700738 ИНН 1435291452 МФО 651503698006495

Считать недействительным утерянный паспорт 9809 № 249192 от 10.03.2010 г. ТП УФМС России по РС(Я) в Намском районе на имя Охлопковой Марфы Афанасьевны

Продаем участок Көччү 2-300 т.р., реальному покупателю - хороший торг.

Тел. 89248605079, 89143012135

Продаю холодильник-витрина, чайник для кофе, промышленная фритюрница (+стол). Фото по ватсап.

Тел. 89142263039

Продам тентовый УАЗ 97 г.в. ДВС 76 л.с., масло не ест, не дымит, мосты и КПП с раздаткой не шумят, не гудят, не пинаются. Салон обшит. 140 тыс. руб. Торг. Обмен на авто (можно с проблемами) или ваши варианты.

WhatsApp 89644242362

Продаю частный дом (собственность, 15 соток, водопровод, септик).

Тел. 89243661967

Продается зем. участок 12 соток в с. Намцы в р-не Ипподром (имеется свет, газ рядом).

Тел. 89841089983

Грузовые перевозки по селу, по городу.

Тел. 89243661967, 89841160270, 89644258617

Продаю усадьбу 15 соток по ул. Жиркова, 17. Цена - 500 тыс. руб..

Тел. 89644239716

Куплю усадьбу ближе к центру.

Тел. 89644239716

УНУРЭХ ТЫПТАР

Саха республикатын профессиональнай үөрэҕиритин туйгунун САРГЫЛАНА ИВАНОВНА ЭВЕРСТОВАНЫ 50 сааскын туолбут өрөгөйдөөх үбүлүөйүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Өр сыллар усталарыгар Нам техникумугар кылаабынай бухгалтерын эппиэтинэстээхтик, үлэбэр билиигин-көрүүгүн, кыһам-ныгыгын бүтүннүү уурангын таһаарылаахтык үлэлээн-хамсаан дьон-сэргэ махталын ылангын үлэлиир кэмнэргинэн киэн туттабыт, холобур онгостобут!

Саргылана Ивановна!

Баҕарабыт Эийэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьэ кэргэнгэр толору дьол тосхойдун, оҕолорун, урууларын, минньигэстээх сиэн-нэрин тапталларынан угуттанан этэнгэ сылдыаргар. Алгыспыт үтүөтэ, санаабыт саргыта, махталбыт күүһэ олоҕун устата кынат буоллун, араҥаччылы туруохтун! Дом!

Намнаабы техникум коллектива

Убаастабыллаах ИВАН НИКОЛАЕВИЧ!

Эйигин 55 сааскын туолар дьоро күнүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Эн өр сыллар усталарыгар улуус үөрэҕин сайдытыгар үтүө суобастаах үлэтинэн киллэрбит дьонун кылааккын үрдүктүк сыаналыбыт.

Инникитин айар-тутар, үлэлиир дьобурун уостубакка, улуунун, нэһилиигин чэчири сайдарын туһугар өссө улахан кылаатын киллэриэ дьон эрэнэбит. Баҕарабыт Эийэхэ кытаанах доруобуйаны, уһун дьоллоох олоҕу!

И.С. Гаврильев аат. «1 №-дээх НСОПШ» МОУ коллектива, профкома

Убаастабыллаах ОКТЯБРИНА НИКОЛАЕВНАНЫ үбүлүөйүнэн истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, чугас дьонун сылаас сыһыаннарыгар бигэнен дьоллоохтук олоһорго. Сиэннэр минньигэс мичээрдеринэн тулаланан нус-хас байылыат олоҕу, ырааһы, сырдыгы!

Эбэрдэни кытта интернат итиллээччилэрэ, төрөшүттэрэ, биһиргэ үлэлиир коллегаларын

Напоминание налогоплательщикам!

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЕ КВИТАНЦИИ

С 1 января 2015 года лица, на которых возложена обязанность представлять декларацию (расчет) в электронной форме, должны обеспечить получение от налогового органа в электронной форме по телекоммуникационным каналам связи (ТКС) через оператора электронного документооборота документов и передачу квитанции о приеме таких документов. При этом квитанция должна быть передана в электронной форме по ТКС в течение шести рабочих дней со дня отправки документов налогоплательщиками (п. 5.1 ст. 23 и п. 6 ст. 6.1 НК РФ).

В случае уклонения организации от данной обязанности налоговые органы вправе инициировать процедуру приостановления операций налогоплательщика по его счетам в банке и перевода его электронных денежных средств. Крайний срок - 10 рабочих дней со дня истечения установленного срока отправки квитанции о приеме следующих документов налогоплательщиков (п. 3 ст. 76 и п. 6 ст. 6.1 НК РФ):

- требование о представлении документов;
- требование о представлении пояснений;
- уведомление о вызове в налоговый орган.

Уважаемые налогоплательщики! Возьмите себе за правило раз в неделю проверять наличие писем от налоговиков. Некоторые операторы электронного оборота при наступлении нового события предлагают такие услуги, как смс-оповещение на мобильный телефон или уведомление на e-mail.

Решение налогового органа о разблокировании счета и переводов электронных денежных средств принимается не позднее одного рабочего дня, следующего за наиболее ранней из следующих дат (п. 3.1 ст. 76 и п. 6 ст. 6.1 НК РФ):

- дня передачи квитанции о приеме документов, направленных налоговым органом;
- дня представления истребованных документов (пояснений) - при направлении требования о представлении документов (пояснений);
- дня явки представителя организации в налоговый орган - при направлении уведомления о вызове в инспекцию.

<p>Кундүтүк саныыр, убаастыыр эдьийбитигэр Эверстова Люция Васильевнага, оҕолоругар Александрга, Василияга, Андрейга, кийиитэрбитигэр, сиэннэригэр, аймактарыгар, билэр дьонноругар, үлээннээхтэригэр кэргэнэ, аҕалара, эһэлэрэ, Саха республикатын доруобуйа харыстабылын туйгуна, Нам улуунун Ытык киһитэ, үлэ, тыыл ветерана, үрдүк категориялаах быраас</p> <p>МЯРИКЯНОВ Тельман Александрович хомотолоохтук олохтон туораабытынан дириг кутурбаһытын тизэрдибит, аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.</p> <p>Н.Н., В.И. Тимофеевтар, оҕолор С.И. Егоровтар, Н.В. Колесовтар, П.С. Турантаевтар</p>	<p>Көбөкөн нэһилиигин олохтообор, Нам улуунун уотун ситимин электромонтер-суопарыгар Варьянов Михаил Петровичка, кэргэннигэр Варвара Афанасьевнага тапталлаах уоллара</p> <p>ДЕНИС күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаһытын тизэрдибит.</p> <p>Намтан Необутовтар</p>
<p>Нам улуунугар уһундук Тубдиспансер кылаабынай бырааһынан үлэһэбит доруобуйа харыстабылын туйгуна, Саха республикатын үтүөлээх бырааһа, Нам улуунун Ытык киһитэ Эверстова Люция Васильевнага, кини дьэ кэргэннигэр таптыыр кэргэнэ, аҕалара, эһэлэрэ, доруобуйа харыстабылын туйгуна, Нам улуунун Ытык киһитэ, ЯНИИТ внелогочнай отделениегэр уһундук сәбиздиссийинэн үлэһэбит үрдүк категориялаах фтизиоуролог</p> <p>МЯРИКЯНОВ Тельман Александрович эмискэ ыалдан олохтон барбытынан дириг кутурбаһытын тизэрдибит.</p> <p>Намнаабы киин балыһа администрацията, профкома, тубдиспансер ветераннара, коллектива</p>	<p>Кунду тапталлаах аҕабыт, эһэбит, Партизан нэһилиигин олохтооҕо</p> <p>НИКОЛАЕВ Дмитрий Филиппович күн сириттэн соһучу ыарахан ыарыттан алтынны 30 күнүгэр күн сириттэн барбытын бары аймактарыгар, билсэр-көрсөр дьонугар, табаарыстарыгар диригник курутуулан туран иһитиннэрэбит.</p> <p>Кыргыттарга, күтүөттэрэ, сиэннэрэ</p>
<p>Партизан нэһилиигин олохтооҕо, убай-быт</p> <p>НИКОЛАЕВ Дмитрий Филиппович ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан кыргыттарыгар, күтүөттэригэр, сиэннэригэр дириг кутурбаһытын тизэрдибит, аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.</p> <p>Леонтьева А.И., Мордосовтар, Аргуновтар</p>	

Кылаабынай редактор В.Г. Касьянов

ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбууааччы — 41496, хаһыаты тангы — 41332, бухгалтерия — 41141, факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгө Федеральнаян сулуусуна СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПН №ТУ14-0216**.

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа киир-бит суруктар төнөрүллүбөттөр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биһир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной ул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таһылына уонна бэчээттир сыһар бэчээттэннэ.

Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лис

Көңүл сыанана атыһыланар Индекс — P0005. Тираһа — 1504

Бэчээкэ илии баттанытын графика — 12:00 с. 02.11.2015 с.

Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 с. 02.11.2015 с.